

Opzet sessie GFS: “Het belastingverdrag met Rusland” vrijdag 27 januari 2023

Binnen het onderzoeksprogramma Grenzen van Fiscale Soevereiniteit (GFS) doen wij onderzoek naar belastingverdragen die staten met elkaar sluiten ter voorkoming van dubbele belasting. Tijdens deze toegsessie gaan wij in op de opmerkelijke gang van zaken rond het onderhandelen over een wijziging van het belastingverdrag tussen Nederland en Rusland in de periode tussen het neerhalen van lijnvlucht MH17 (2014) en het begin van de oorlog met Oekraïne (2022). Na zes jaar onderhandelen was in januari 2020 ambtelijke overeenstemming bereikt over het wijzigen van het belastingverdrag met Rusland. Normaliter leidt dergelijke overeenstemming vervolgens tot een formele wijziging. In het geval van het belastingverdrag met Rusland niet. Rusland heeft na het bereiken van ambtelijke overeenstemming namelijk een verzoek aan meerdere landen, waaronder Nederland, gericht het belastingverdrag te herzien zodat Rusland meer belasting zou kunnen heffen.

Cyprus, Malta en Luxemburg hebben ingestemd met dit verzoek. Nederland niet. Deze weigering in te stemmen met het Russische verzoek heeft er vervolgens toe geleid dat Rusland in 2021 aan Nederland kenbaar heeft gemaakt het belastingverdrag met ingang van 1 januari 2022 op te zeggen. Gevolg van deze opzegging is dat inwoners van zowel Rusland als Nederland geconfronteerd kunnen worden met dubbele belastingheffing. Deze gang van zaken roept allerlei vragen op waaronder de politieke fiscale macht van Rusland voorafgaand aan de oorlog. Uit GFS-onderzoek naar de Europese zwarte lijst van belastingparadijzen blijkt bijvoorbeeld dat Rusland nooit door Brussel op deze lijst is gezet, maar de vraag rijst of dat wel had moeten.

10.00-10.10 Opening sessie door voorzitter

Prof. dr. J.L. (Jan) van de Streek (programmacoördinator GFS)

10.10-10.30 Het belastingverdrag met Rusland

Mr. T.M. (Mees) Vergouwen (promovendus belastingrecht)

- Waarom heeft Rusland het belastingverdrag opgezegd?
- Welke wijzigingen eiste Rusland van Nederland en hoe verhouden die zich tot het Nederlandse fiscale verdragsbeleid?
- Waarom hebben Cyprus, Luxemburg en Malta wel toegegeven aan de Russische eisen?
- Wat betekent de oorlog met Oekraïne voor de toekomstige onderhandelingen?

10.30-10.45 De fiscale macht van Rusland op het internationale toneel

F. (Frederica) Casano LLM (promovendus belastingrecht)

- Waarom belanden grote fiscale machten niet op de Europese zwarte lijst van belastingparadijzen?
- Waarom stond Rusland jarenlang op de grijze lijst?
- Wat betekent de oorlog voor het Europese monitoringproces?

10.45-10.55 Discussie met de zaal o.l.v. de voorzitter

10.55-11.00 Afsluiting door de voorzitter